

POSTANOWIENIE

Dnia 15 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Demendecki

w sprawie obwinionego prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. A. Z., po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu w dniu 15 listopada 2023 r. zażalenia J. P. na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 sierpnia 2023 r., sygn. akt I ZSK 3/23, w przedmiocie przyznania zwrotu kosztów podróży na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. z zw. z art. 171 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (dalej powoływana jako: ustawa Prawo o prokuraturze)

postanowił:

zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że przyznać ze Skarbu Państwa świadkowi J. P. kwotę 2002,44 zł (dwa tysiące dwa złote czterdzieści cztery grosze) tytułem zwrotu kosztów podróży świadka oraz jej małoletniego dziecka na rozprawę w dniu 11 sierpnia 2023 r.

UZASADNIENIE

Świadek J. P. stawiała się osobiście na rozprawę w dniu 11 sierpnia 2023 r. w siedzibie Sądu Najwyższego w Warszawie w sprawie o sygn. akt I ZSK 3/23 oraz złożyła zeznania.

W dniu 11 sierpnia 2023 r. świadek J. P. złożyła wniosek o przyznanie jej zwrotu kosztów podróży z B. do W. oraz z W. do B., gdyż w tym czasie miała zaplanowane wakacje z córką i musiała przerwać urlop, aby stawić się na rozprawę. Koszt podróży w jedną stronę dla świadka i osoby towarzyszącej

świadkowi wyniósł 1.468,44 zł. Świadek wniosła o przyznanie zwrotu kosztów podróży w łącznej kwocie 2.936,88 zł

Postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 23 sierpnia 2023 r., sygn. akt I ZSK 3/23, przyznano ze Skarbu Państwa świadkowi J. P. kwotę 1.468,44 zł tytułem zwrotu kosztów podróży świadka oraz jej małoletniego dziecka na rozprawę w dniu 11 sierpnia 2023 r.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła J. P., nie formułując zasadniczo jakiegokolwiek zarzutu. Skarżąca wskazała, iż z uwagi na wysoką cenę lotów zdecydowała się na zakup biletów powrotnych do 48 h przed wylotem w dniu 17 sierpnia 2023 r., uiszczając za nie kwotę 534 zł. Podnosząc powyższe wniosła o przyznanie jej tytułem zwrotu kosztów podróży łącznej kwoty w wysokości 2002,44 zł. Do zażalenia skarżąca załączyła kopię biletów z W. do B. datowanych na 17 sierpnia 2023 r. wraz z potwierdzeniem przelewu na kwotę 534 zł.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Wywiedzione przez skarżącą zażalenie doprowadziło do zmiany zaskarżonego rozstrzygnięcia. W ocenie Sądu Najwyższego argumentacja skarżącej zaprezentowana w części motywacyjnej zażalenia zawiera bowiem nowe okoliczności faktyczne, które uzasadniają uwzględnienie postulowanego żądania.

Zgodnie z art. 618 a § 1 i 2 k.p.k., mającym odpowiednie zastosowania na gruncie niniejszego postępowania mocą art. 171 ust. 1 ustawy Prawo o prokuraturze - świadkowi przysługuje zwrot kosztów podróży - z miejsca jego zamieszkania do miejsca wykonywania czynności postępowania na wezwanie sądu lub organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze - w wysokości rzeczywiście poniesionych racjonalnych i celowych kosztów przejazdu własnym samochodem lub innym odpowiednim środkiem transportu. Górną granicę należności, stanowi wysokość kosztów przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju. Według natomiast przepisu art. 618 d k.p.k. powyższe uregulowanie stosuje się odpowiednio do osoby towarzyszącej

świadkowi, jeżeli świadek nie mógł stawić się na wezwanie sądu lub organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze bez opieki tej osoby. Zaznaczyć wymaga, iż użyte przez ustawodawcę sformułowanie „z miejsca zamieszkania” nie można interpretować w sposób ścisły, gdyż „niejednokrotnie bowiem osoba ta rozpoczyna swoją podróż do miejsca wykonania czynności postępowania (np. przesłuchania przez organ prowadzący postępowanie przygotowawcze, przeprowadzenia wizji lokalnej, rozprawy sądowej) nie bezpośrednio z miejsca swojego zamieszkania, lecz np. z miejscowości, w której znajduje się w związku z delegacją służbową, którą musi przerwać, aby stawić się na wezwanie sądu, czy też z miejsca wypoczynku, który wcześniej zaplanowała i opłaciła. Każdą z takich sytuacji należy oceniać indywidualnie. Co do zasady należy jednak przyjąć, że w zaistniałych przypadkach będzie przysługiwał zwrot kosztów podróży, mimo iż podróż na wezwanie organu procesowego nie będzie prowadzona z miejsca zamieszkania w rozumieniu art. 25 k.c.” (zob. Świecki Dariusz (red.), Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualizowany, teza 3, Opublikowano: LEX/el.)

Sąd meriti wprawdzie słusznie wskazał, iż na podstawie przedstawionej wraz z wnioskiem o przyznanie zwrotu kosztów podróży dokumentacji zasługiwał on na uwzględnienie jedynie w części, tj. co do kwoty 1.468,44 zł. Wnioskująca nie przedstawiła bowiem wówczas dowodu zakupu biletów powrotnych, wskutek czego, z uwagi na niewykazanie ich wysokości, uzasadnionym było zasądzenie zwrotu kosztów podróży na podstawie załączonego do wniosku wydruku kart podkładowych i potwierdzenia przelewu (k. 2174), dotyczących jedynie kosztów poniesionych w związku z podróżą z B. do W. w dniu 9 sierpnia 2023 r.

Zważając jednakże, iż skarżąca wraz z wywiedzionym zażaleniem załączyła kopię biletów z W. do B. datowanych na 17 sierpnia 2023 r. wraz z potwierdzeniem uiszczenia za powyższe opłaty w formie przelewu na kwotę 534 zł należało zmienić zaskarżone orzeczenie i zasądzić na rzecz świadka zwrot kosztów związanych ze stawiennictwem na rozprawie w całości, tj. uwzględniających również koszty poniesione przez skarżącą w związku z drogą

powrotną, jako rzeczywiście poniesionych racjonalnych i celowych kosztów przejazdu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[M. T.]

[ms]